

พลของการจัดกิจกรรมทางกาย

โครงการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้

Project Evalnation Research of Increasing

รองศาสตราจารย์ สุดยอด ชมสะห้าย, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธนพงศ์ แก้วคำ, ดร.สุริยา ราชภูรินทร์,
ดร.พิชัย พันภัย และพิมพ์รัตน์ ราชภูรินทร์
สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตเชียงใหม่, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่และสถาบันรัชต์ภาคย์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อประเมินโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ โดยใช้รูปแบบการประเมินซีโป คือ ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาพแวดล้อมของโครงการ กระบวนการดำเนินโครงการ และผลผลิตของโครงการ มีระยะเวลาในการดำเนินในระหว่าง วันที่ 1 มกราคม ถึง 31 ตุลาคม 2559 โดยใช้กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย บุคลากรในโรงเรียนเป้าหมาย จำนวน 288 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) การประเมินปัจจัยพื้นฐานด้านสภาพแวดล้อมของโครงการ พบว่า ลักษณะของโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้มีความต้องการจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสังคมในปัจจุบัน และวัตถุประสงค์ของโครงการมีความสอดคล้องกับบริบทของสังคม ส่วนความเป็นไปได้ของโครงการความพร้อมและทรัพยากรอยู่ในระดับปานกลาง 2) การประเมินกระบวนการดำเนินโครงการ โดยรวมพบว่า การดำเนินงานด้านนี้อยู่ในระดับปานกลาง โดยในส่วนของกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพผู้เรียน กิจกรรมทักษะทางด้านกีฬา และกิจกรรมนันทนาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และ 3) การประเมินผลผลิตของโครงการ โดยรวมพบว่า การดำเนินงานด้านนี้อยู่ในระดับปานกลาง โดยการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้มุ่งหวังให้นักเรียนมีความสุขในการเรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามศักยภาพที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ

สรุปผลการประเมินในแต่ละด้าน ทำให้สามารถสรุปผลการประเมินในภาพรวมได้ว่า การดำเนินงานโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้นี้ได้ผลในระดับปานกลาง และโครงการมีประโยชน์ต่อผู้เรียน โรงเรียนควรจะดำเนินโครงการนี้ต่อไป

ความสำคัญ : การประเมินโครงการ / กิจกรรม / กิจกรรมทางกาย

Abstract

The purpose of this research for evaluation of increasing and decreasing of studying time by Evaluation are basic factor of context, process and result of project. The period of

time for project is 1st January - 31th October 2016. Then, the sample includes 288 school employees. The research instrument are questionnaire and interview. Statistics of content analysis are mean and standard deviation.

Results : 1) The project evaluation basic factor of context was found the characteristic of project is important for today The purpose of project is consistency with social contexte. Then a part of possibility is average. 2) The project evaluation of process was found activities that support physical health is average. 3) The project evaluation of Outcome was found this project is average because. The decreasing of studing time focus on happiness. The student can achievement from this project.

The conclusion of this project is average but good for student. The school will he continued to do this project.

Keywords : Evaluation / Activities / Physical activity

ความเป็นมาและความสำคัญ

การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามความมุ่งหวัง โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษานั้น นอกจากจะดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนด้านความรู้แก่ผู้เรียนแล้ว การป้องกัน การช่วยเหลือแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญของการพัฒนา (กรมสุขภาพจิต. 2555: 16) ซึ่งมีความสำคัญต่อการพัฒนาครูและ ผู้เรียนให้มีคุณภาพ โดยในพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้กำหนดจุดมุ่งหมาย และหลักการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนา คนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และ วัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข (มาตรา 6) และแนวการจัดการ ศึกษายังได้ให้ความสำคัญแก่ผู้เรียนทุกคน โดย ยึดหลักว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนา

ตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ต้อง ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติและเต็ม ศักยภาพ (มาตรา 22) ในการจัดการศึกษาต้องเน้น ความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมแต่ละระดับการ ศึกษา โดยเฉพาะเรื่องความรู้และทักษะในการ ประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข (มาตรา 24) ทั้งนี้การจัดกระบวนการเรียนต้อง คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลฝึกให้ผู้เรียน สามารถประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไข ปัญหาให้รู้จักคิดเป็นทำเป็นปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยม ที่ดีงาม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา มีการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและบุคคล ทุกฝ่ายในชุมชน เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตาม ศักยภาพ (กรมสามัญศึกษา. 2544: 2) แนวทางการ ปฏิรูปการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งเป็นนโยบาย ของรัฐบาล คือ การลดเวลาเรียน ภาควิชาการลง

แต่ต้องไม่กระทบเนื้อหาหลักที่ผู้เรียนควรเรียนรู้ นั่นคือ ครูผู้สอนต้องใช้ความสามารถในการออกแบบ การเรียนรู้ให้นักเรียนได้สาระที่ต้องรู้อย่างครบถ้วน ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น จากนโยบายการลดเวลา เรียนดังกล่าว จึงนำมาสู่การปฏิบัติโดยกำหนดให้ โรงเรียนเรียนภาควิชาการถึงเวลาบ่าย 2 โมงครึ่ง หรือเวลา 14.30 น. แต่เวลาที่โรงเรียนเล็กยังคงเดิม ตามกำหนดของแต่ละโรงเรียน (สำนักวิชาการและ มาตรฐานการศึกษา, 2558)

จากความจำเป็นอย่างดังกล่าว คณะผู้วิจัยจึงมุ่ง ที่จะศึกษาและรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวางแผน ประเมินผลโครงการลดเวลา เพิ่มเวลารู้ที่มีการจัด กิจกรรมทางกายสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1-3 หลังเลิกเรียน ตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” นี้เพื่อการนำไปใช้ประโยชน์สาธารณะ ซึ่งคาดหวังว่าจะก่อให้เกิดการขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมาย อย่างเป็นรูปธรรม โดยได้นำแบบจำลองการประเมิน โครงการ 3 ด้าน คือ ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะ แวดล้อมของโครงการ (Context) กระบวนการ ดำเนินโครงการ (Process) และผลผลิตของโครงการ (Outcome) ซึ่งผลที่ได้จากการไปประเมินจะเป็น ประโยชน์อย่างต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการปรับปรุง พัฒนาโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 หลังเลิกเรียนตาม นโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินปัจจัยพื้นฐานด้านสภาวะ แวดล้อมของโครงการ (Context)
2. เพื่อประเมินกระบวนการดำเนินโครงการ (Process)
3. เพื่อประเมินผลผลิตของโครงการ (Out-

come)

ขอบเขตของการวิจัย

การประเมินโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ในโรงเรียนเทศบาลวัดศรีปิงเมือง โรงเรียนเทศบาล วัดศรีสุพรรณ โรงเรียนเทศบาลวัดเชียงยืน โรงเรียน พุทธิโสภณ โรงเรียนวัดเกตุการาม และโรงเรียน วัดเจ็ดยอด

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้

กลุ่มเป้าหมายในการศึกษาครั้งนี้ เป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ จำแนกเป็น ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู นักเรียน และ ผู้ปกครองนักเรียน รวม 300 คน กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ ข้อมูลจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยที่กำหนดไว้ คณะผู้วิจัยได้ศึกษา เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และรูปแบบการประเมิน ต่างๆ จึงได้เลือกใช้รูปแบบการประเมินซีโป (CPO's Evaluation Model) ประเมินโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ในโรงเรียนเทศบาลวัดศรีปิงเมือง โรงเรียน เทศบาลวัดศรีสุพรรณ โรงเรียนเทศบาลวัดเชียงยืน โรงเรียนพุทธิโสภณ โรงเรียนวัดเกตุการาม และ โรงเรียนวัดเจ็ดยอด ประกอบด้วย ปัจจัยพื้นฐานด้าน สภาวะแวดล้อมของโครงการ กระบวนการดำเนิน โครงการ และผลผลิตของโครงการ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้ที่มีส่วน เกี่ยวข้องกับโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ใน โรงเรียนเทศบาลวัดศรีปิงเมือง โรงเรียนเทศบาล

วัดศรีสุพรรณ โรงเรียนเทศบาลวัดเชียงยืน โรงเรียนพุทธิโสภณ โรงเรียนวัดเกตการาม และโรงเรียนวัดเจ็ดยอด ประกอบด้วย ผู้รับผิดชอบโครงการ ผู้บริหารโรงเรียน ครู นักศึกษาฝึกสอน ผู้ปกครอง และนักเรียน จำนวน 618 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ในโรงเรียนเทศบาลวัดศรีปิงเมือง โรงเรียนเทศบาลวัดศรีสุพรรณ โรงเรียนเทศบาลวัดเชียงยืน โรงเรียนพุทธิโสภณ โรงเรียนวัดเกตการาม และโรงเรียนวัดเจ็ดยอด ประกอบด้วย ผู้รับผิดชอบโครงการ ผู้บริหารโรงเรียน ครู นักศึกษาฝึกสอน ผู้ปกครอง และนักเรียน รวมทั้งหมด 288 คน

เครื่องมือที่ใช้การรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่

2.1 แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ที่มีการกำหนดข้อคำถามไว้ล่วงหน้าเพื่อเป็นแนวทางในการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน ครู และนักศึกษาฝึกสอน มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินปัจจัยพื้นฐานด้านสภาพแวดล้อมของโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ในโรงเรียนเทศบาลวัดศรีปิงเมือง โรงเรียนเทศบาลวัดศรีสุพรรณ โรงเรียนเทศบาลวัดเชียงยืน โรงเรียนพุทธิโสภณ โรงเรียนวัดเกตการาม และโรงเรียนวัดเจ็ดยอด

เครื่องมือที่ใช้เก็บเชิงปริมาณ ได้แก่

2.2 แบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินกระบวนการ และผลผลิตของโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ในโรงเรียนเทศบาลวัดศรีปิงเมือง โรงเรียนเทศบาลวัดศรีสุพรรณ โรงเรียนเทศบาล

วัดเชียงยืน โรงเรียนพุทธิโสภณ โรงเรียนวัดเกตการาม และโรงเรียนวัดเจ็ดยอด ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารโรงเรียน ครู นักศึกษาฝึกสอน นักเรียน และผู้ปกครอง

2.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ในโรงเรียนเทศบาลวัดศรีปิงเมืองเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างขอบเขตและประเด็นในการประเมิน

2. ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับวิธีการสร้างเครื่องมือแล้วร่างเครื่องมือตามกรอบแนวคิด โดยอาศัยคู่มือแนวทางการดำเนินงานตามโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการสร้างเครื่องมือ

3. คณะผู้วิจัยสร้างเป็นข้อคำถามให้ครอบคลุมเนื้อหาด้านปัจจัยพื้นฐานด้านสภาพแวดล้อมของโครงการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้

4. นำข้อคำถามที่ได้เสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบและแก้ไขให้ได้ข้อคำถามที่ครอบคลุมปัจจัยพื้นฐานด้านสภาพแวดล้อมของโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรง และความชัดเจนในการสื่อความหมาย โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 นำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว มาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ได้ค่าระหว่าง 0.71-0.86

5. จัดพิมพ์เครื่องมือฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลผู้ที่เกี่ยวข้อง

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

คณะผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายของการวิจัยโดยแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ประเมินปัจจัยพื้นฐานด้านสภาพแวดล้อม ประเมินกระบวนการดำเนินโครงการ และประเมินผลผลิตของโครงการ ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลนี้กระทำไปพร้อมกับการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสังเกต การวิเคราะห์เอกสาร การสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม โดยวิเคราะห์และตีความข้อมูลอย่างละเอียดและเป็นระบบมีการตรวจสอบข้อมูล คือ การใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลต่างๆ กัน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเรื่องเดียวกัน โดยใช้หลักการวิเคราะห์แบบสามเส้า (Triangulation) คือ เป็นข้อมูลที่สอดคล้องตรงกัน โดยมีการเก็บข้อมูล คือ การสังเกต การวิเคราะห์เอกสาร การสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม รวมทั้งการเก็บข้อมูลจากผู้รับผิดชอบโครงการ นักเรียน นักศึกษาฝึกสอน และผู้ปกครองนักเรียน เพื่อให้การวิเคราะห์มีความน่าเชื่อถือมากที่สุด หากการวิเคราะห์เกิดปัญหาว่าข้อมูลใดมีความน่าเชื่อถือมากที่สุด ทั้งนี้การตัดสินใจใช้หลักฐานและเหตุผลนำมาอ้างอิงเป็นสำคัญ แต่หากสรุปไม่ได้ถือว่ายังไม่มีข้อยุติและต้องหาข้อมูลเพื่อเติม เช่น ใช้การวิเคราะห์เอกสารควบคู่กับการสังเกต พร้อมซักถามเมื่อมีข้อสงสัย แล้ววิเคราะห์ตีความหมายเชื่อมโยงความสัมพันธ์สร้างข้อสรุป โดยวิธีการเชิงอุปนัยเป็นสำคัญ การวิเคราะห์ข้อมูลนี้สรุปได้ว่าจะดำเนินการ 3 ประการ คือ การจัดประเภทข้อมูล (Category) การตีความ (Interpretation) และการสรุปความ (Summary) จากนั้นนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analytical Statistics) นำมาใช้บรรยายลักษณะของข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากกลุ่มประชากรที่นำมาศึกษา ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ใช้ในการวิเคราะห์

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้ในการแปลความหมายของข้อมูลต่างๆ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แสดงการกระจายของข้อมูล

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ในโรงเรียนเทศบาลวัดศรีปึงเมือง โรงเรียนเทศบาลวัดศรีสุพรรณ โรงเรียนเทศบาลวัดเชียงยืน โรงเรียนพุทธโสภณ โรงเรียนวัดเกตุการาม และโรงเรียนวัดเจ็ดยอด ในแต่ละด้านสรุปได้ดังนี้

1. ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาพแวดล้อมของโครงการ

การประเมินปัจจัยพื้นฐานด้านสภาพแวดล้อมของโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ในส่วนของการความต้องการจำเป็นของโครงการ ความเป็นไปได้ของโครงการ วัตถุประสงค์ของโครงการและความพร้อมและทรัพยากรในโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งจากสภาพสังคมและปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ผู้รับผิดชอบโครงการเห็นความจำเป็นที่นำไปสู่การดำเนินโครงการเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นเนื่องจากนักเรียนมีร่างกายที่ไม่แข็งแรง ไม่มีความสุขในการเรียน สอดคล้องกับหลักการและเหตุผลของโครงการที่ตั้งไว้ ซึ่งวัตถุประสงค์ของโครงการสามารถแสดงให้เห็นถึงความสำเร็จของโครงการ รวมทั้งมีความสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ “การลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” เป็นแนวทางดำเนินการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) เพื่อต้องการจะตอบโจทย์ว่า จะทำอย่างไรให้เด็ก ผู้ปกครอง และครู มีความสุขในการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของนายกรัฐมนตรีที่ต้องการให้พิจารณาเรื่องเวลาเรียนของเด็กในปัจจุบัน

ยังทำให้โครงการมีความเป็นไปได้ที่จะบรรลุวัตถุประสงค์โดยอาศัยความพร้อมและทรัพยากรที่มีอยู่อย่างเพียงพอสำหรับดำเนินงานโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้

สรุปผลการประเมินปัจจัยพื้นฐานด้านสภาพแวดล้อมของโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ดังนั้น เพื่อพิจารณาความต้องการจำเป็นของโครงการมีความสอดคล้องกับหลักการและเหตุผลของโครงการที่ตั้งไว้ ส่วนความพร้อมและทรัพยากร พบว่า ผู้บริหาร ครู นักศึกษา ฝึกสอน และผู้ปกครองมีการร่วมมือกัน รวมทั้งได้รับการสนับสนุน ส่งเสริมจากโรงเรียน และเพื่อให้โครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ดีขึ้น จึงควรส่งเสริมและสนับสนุนโครงการให้มากขึ้น และดำเนินโครงการต่อไป

2. กระบวนการดำเนินโครงการ

การประเมินกระบวนการดำเนินโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ในส่วนของกิจกรรมส่งเสริมสภาพผู้เรียน กิจกรรมทักษะทางด้านกีฬา และกิจกรรมนันทนาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้นี้มีกระบวนการดำเนินโครงการ คือ มีการศึกษานักเรียนเป็นรายบุคคล มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียน พบว่า มีการดำเนินโครงการเป็นตามแผนปฏิบัติโครงการ มีการจัดกิจกรรมการดำเนินงานตามโครงการ และมีการนิเทศติดตามกำกับอย่างสม่ำเสมอ รายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลนิเทศติดตามเป็นภาพรวมของโรงเรียน มีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้มีส่วนร่วม มีการประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรม

สรุปผลการประเมินด้านกระบวนการดำเนินงานโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ดังนั้นเพื่อกำหนดดำเนินงานลด

เวลาเรียน เพิ่มเวลารู้เป็นไปอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพโรงเรียนควรดำเนินงานสานต่อโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้เพื่อช่วยเหลือนักเรียนสามารถที่จะห่างไกลเกมส์ และแก้ไขปัญหาของนักเรียนได้ดียิ่งขึ้น จึงเห็นควรให้ดำเนินโครงการต่อไป

3. ผลผลิตของโครงการ

การประเมินผลผลิตของโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางซึ่งโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้นี้มุ่งหวังให้นักเรียนมีความสุขในการเรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามศักยภาพ นักเรียนมีร่างกายที่แข็งแรง มีสุขภาพอนามัยดี มีความร่าเริงแจ่มใส มีจิตใจที่เข้มแข็ง มีความสุขในการเรียนรู้และการทำงาน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีการมีความรักต่อเพื่อนมนุษย์และสรรพสิ่ง และปลอดภัยจากอบายมุข จำนวนนักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินตั้งแต่ร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์การประเมิน

สรุปผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ดังนั้น ผู้บริหาร ครู นักศึกษา ฝึกสอน ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรร่วมมือกันดำเนินการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้เพื่อให้โครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ จึงเห็นควรให้ดำเนินโครงการต่อไป

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการประเมินโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้โดยใช้รูปแบบการประเมินซีโป (CPO's Evaluation Model) ซึ่งมุ่งประเมินใน 3 ด้าน คือ ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาพแวดล้อมของโครงการ กระบวนการดำเนินโครงการ และผลผลิตของโครงการสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ปัจจัยพื้นฐานด้านสภาพแวดล้อมของโครงการ

การประเมินปัจจัยพื้นฐานด้านสภาพแวดล้อมของโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ด้านความต้องการจำเป็นของโครงการ พบว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียน ไม่ว่าจะเกิดจากนักเรียนไม่สนใจเรียนในห้องเรียน ทำให้นักเรียนไม่มีความสุขมีผลการเรียนต่ำลง ผู้ปกครองไม่มีเวลาดูแลและอบรมสั่งสอนลูก ชุมชนมีร้านเกมส์เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ทำให้นักเรียนติดเกมส์มีจำนวนเพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 6 การศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา. 2549: 2) ด้านความเป็นไปได้ของโครงการ พบว่า ครู และนักศึกษาฝึกสอน มีเจตคติที่ดี มีความรัก ความเอื้ออาทร และเข้าใจธรรมชาติของนักเรียน ผู้บริหาร ครู และนักศึกษาฝึกสอนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ผู้ปกครองให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการเอาใจใส่ดูแล บุตรหลานของตน และโรงเรียนมีการกำกับและติดตามโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ซึ่งสอดคล้องกับ คำกล่าวที่ว่า ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงานตามโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ คือผู้บริหาร ครู รวมถึงทุกฝ่ายตระหนักถึงความสำคัญของการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ และให้การสนับสนุนการดำเนินงานหรือร่วมกิจกรรมตามความเหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ (สายสมร ยุวนิมิ. 2545: 73) นอกจากนี้ ครู นักศึกษาฝึกสอน และผู้ที่เกี่ยวข้องมีความตระหนักในความสำคัญของการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ และ

มีทัศนคติที่ดีต่อนักเรียน มีความสุขที่ได้พัฒนานักเรียน (กรมสุขภาพจิต. 2544: 14) ด้านวัตถุประสงค์ของโครงการ พบว่า โครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้มีความสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ “การลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” เป็นแนวทางดำเนินการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) เพื่อต้องการจะตอบใจห้ว่า จะทำอะไรให้เด็ก ผู้ปกครอง และครู มีความสุขในการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของนายกรัฐมนตรีที่ต้องการให้พิจารณาเรื่องเวลาเรียนของเด็กในปัจจุบัน (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. 2559: 12) และด้านความพร้อมและทรัพยากร พบว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญและเป็นผู้ดำเนินการดำเนินโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ โรงเรียนมีข้อมูล เอกสาร และวัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ ในการจัดโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้เพียงพอสำหรับดำเนินงานโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ และการใช้สื่ออุปกรณ์ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมได้ประโยชน์คุ้มค่าและผู้เรียนได้ใช้ มีการใช้สื่ออุปกรณ์อย่างทั่วถึงโดยผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเรียนการสอนของครูอย่างทั่วถึง ซึ่งเมื่อโรงเรียนมีความพร้อมและทรัพยากรเพียงพอแล้วโครงการก็สามารถดำเนินงานได้อย่างดี

2. กระบวนการดำเนินโครงการ

การประเมินกระบวนการดำเนินโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ครู และนักศึกษาฝึกสอนได้ดำเนินงานตามขั้นตอนที่สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษากำหนดเป็นแนวทาง กล่าวคือ ครู และนักศึกษาฝึกสอนจัดรูปแบบกิจกรรมเสรีให้โรงเรียน จัดตามความเหมาะสมและความพร้อม มีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดการเรียนรู้ตามขั้นตอนโดยละเอียด และใช้วิธีการวิธีการ

จัดวิถีกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายโดยมีบูรณาการ เรียนรู้กลุ่มสาระต่างๆ และแผนการจัดการเรียนรู้ ผ่านขั้นตอนการตรวจรับรองจากผู้บริหารแล้ว กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพผู้เรียน กิจกรรมทักษะทางด้านกีฬา และกิจกรรมนันทนาการ ในกระบวนการดำเนินโครงการนี้คือ แต่ละฝ่ายมีการทำหน้าที่ร่วมกัน ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพผู้เรียน กิจกรรมทักษะทางด้านกีฬา และกิจกรรมนันทนาการ ส่งผลให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ

3. ผลผลิตของโครงการ

การประเมินผลผลิตของโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ กล่าวคือ เมื่อดำเนินโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้แล้ว นักเรียนมีคุณลักษณะ ดังนี้ นักเรียนมีวินัยในตนเองและปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียน ตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม ความรู้อย่างสม่ำเสมอ ตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป ซึ่งสอดคล้องกับการสัมภาษณ์ผู้บริหารในเรื่องครูมีการเตรียมความพร้อมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีการเตรียมสื่อ อุปกรณ์ที่จะใช้ประกอบการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี จึงทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ซึ่งนักเรียนให้ความสนใจและตั้งใจร่วมกิจกรรมอย่างมีความสุขที่ว่ามี ความเอื้ออาทร ให้ความช่วยเหลือผู้อื่น เมื่อมีโอกาส ตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป และมีกระบวนการคิด ปฏิบัติจริงและนำไปใช้ประโยชน์ได้ ตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป ซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

ผู้บริหารควรให้ความสำคัญและเป็นผู้นำในการดำเนินโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้รวมทั้งเข้ามามีส่วนร่วมและตรวจสอบกระบวนการดำเนินการโครงการในแต่ละกิจกรรม รวมทั้งจัดให้มีการอบรมแนวทางการจัดรูปแบบการจัดกิจกรรมเสริมในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ความรู้ และเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่เกิดขึ้นให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

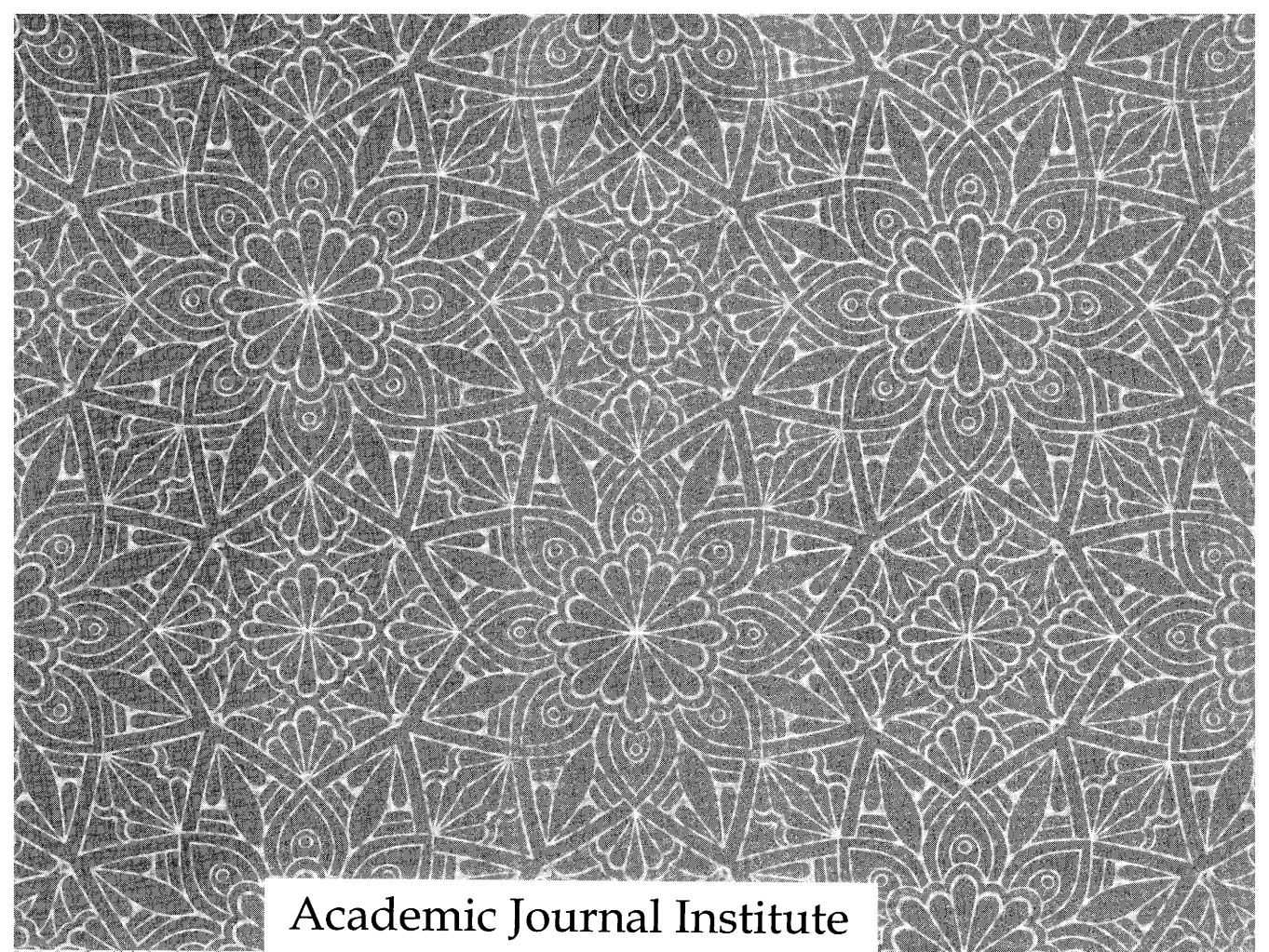
2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ อย่างละเอียดในแต่ละกิจกรรม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ส่งผลต่อผลสำเร็จของโครงการ และ

2.2 ควรประเมินโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ โดยใช้รูปแบบการประเมินอื่นๆ เช่น ใช้รูปแบบการประเมินของสตัฟเฟิร์ม (Daneil L. Stufflebeam) รูปแบบการประเมินของโพรวัส (Malcolm M. Provus) หรือรูปแบบของแบบจำลองการประเมินของสเตก (Stake)

บรรณานุกรม

- กรแก้ว จันทภาษา. (2557). การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก. สืบค้นเมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2559, จาก <http://home.kku.ac.th/korcha/int3.html>
- การสนทนากลุ่ม (focus group discussion). (2559). สืบค้นเมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2559, จาก <http://www.cddplan.googlepages.com/focusgroup.doc>
- กัญญา โพธิ์วัฒน์. (2559). ทีมผู้นำการเปลี่ยนแปลงในโรงเรียนประถมศึกษา : การศึกษาเพื่อสร้างทฤษฎีฐานราก. ดุษฎีนิพนธ์, สาขาการบริหารการศึกษา. สืบค้นเมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2559, จาก <http://www.thaiedresearch.org/result/info2.php?id=8056>
- จตุพร วิศิษฐ์โตอักษร. (2558). การสัมภาษณ์ (interview). สืบค้นเมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม 2559, จาก <http://gotoknow.org/file/mhsresearch/interview.doc>
- จรีรัตน์ สุวรรณ. (2557). การเก็บข้อมูลสัมภาษณ์เจาะลึก. สืบค้นเมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2559, จาก http://ipst.ac.th/teacher/men=red&refing_indepth.html
- พรรณพิศ รัตนตรัยวงศ์. (2553). การประเมินโครงการสร้างสรรค์สิ่งแวดล้อม รักโลกและอนุรักษ์พลังงาน โรงเรียนเทศบาลวัดสระทอง. ร้อยเอ็ด.
- นิตา ชูโต. (2538). การประเมินโครงการ. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : พี.เอ็น.การพิมพ์.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2544). รวบรวมความทางการประเมินโครงการ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุริยะ กองเงิน. (2550). การพัฒนาสุขภาพอนามัยนักเรียนของโรงเรียนรัตนธิเบศร์. นนทบุรี.
- ศิริรัตน์ นิมมา. (2548). การประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนไพศาลพิทยาสำนักรงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3. สารนิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี. อุดรธานี.
- Aina, L.O. (2009). Education and training for information technology in Africa. Retrieved January 9 2009, from <http://www.forge.fh-potsdam.de/IFLA/INSPEL/93-4ailo.pdf>
- Worhen and Sander. (1987). Educational evaluation: alternative approaches an practical guidelines. New York : Longman.

Academic Journal Institute

of Physical Education

